No. 1243 Zaterdag 26 October 1907. 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 25 October.

Belastingherziening.

GEBRUIKSBELASTING.

Deze belasting kwam aan verscheiden leden der Afdeelingen van den Kolonialen Raad voor, werkelijk te zullen leiden tot een rechtvaardiger verdeeling van den belastingdruk, daar zij meerderen in de belasting betrekt en meerdere grondslagen schept.

„Een gebruiksbelasting, zoo lezen wij in de MEMORIE VAN TOELICHTING, is gebaseerd op de draagkracht van den belastingplichtige, op directe wijze blijkende uit zijne uitgaven voor woning, meubilair, kunstvoorwerpen, kostbaarheden en andere voorwerpen van weelde, piano's, billards, dienstboden, paarden, rijtuigen, automobielen, rijwielen; verder worden er nog onder gebracht die voor jachtvermaak, pleiziervaartuigen, societeiten, theaterbezoek, gebruik van openbare vervoermiddelen en eenige andere meer; alles, naarmate de uitgaven voor een en ander grooter zijn, onmiskenbare kenteekenen en maatstaf van maatschappelijken welstand en daarom geschikte objecten van belasting, zoowel op zichzelve beschouwd, als ten einde de leemten, die andere belastingen, hetzij noodzakelijk, hetzij in de toepassing, aankleven, aan te vullen."

Het VOORLOOPIG VERSLAG van den Kolonialen Raad beschouwde deze belasting uitsluitend in verband met de bij de herziening ontworpen afschaffingen en verminderingen van belasting, speciaal met de vermindering der grondbelasting.

Bij de invoering dezer belasting wordt die op de rijtuigen afgeschaft. In plaats daarvan komt een belasting op huurwaarde, paarden, automobielen, rijwielen, piano's en orgels.

De rijtuigbelasting bracht f 2,500 op, de opbrengst der gebruiksbelasting werd geschat op f 24,300, dus ongeveer 10 maal zooveel. De rijtuigbelasting gold alleen voor het hoofdeiland Curaçao, de gebruiksbelasting zou gelijkelijk drukken op alle eilanden der geheele Kolonie.

Met dit laatste gaat het V. V. van den Kolonialen Raad niet accoord.

„Zooals reeds elders gezegd, wenschte men het gebied der gebruiksbelasting beperkt te zien tot de benedenwindsche eilanden.

Behalve het t. b. p. ter verklaring van dezen wensch vermelde, werd nog aangevoerd, dat, met het oog op de economische verhouding tusschen de verschillende lagen der bevolking op de bovenwindsche eilanden, de bestaande verteringsbelasting — het invoerrecht — voor zooveel noodig gecorrigeerd door de, ook reeds bestaande, progressieve inkomstenbelasting, ruimschoots voldoende kan worden geacht om het beginsel van de herziening, belasting naar draagkracht, in het geheele samenstel tot zijn recht te doen komen.

Waar dit het geval is, zou het, meende men, niet van een wijs beleid getuigen een groot deel der bevolking van bedoelde eilanden noodeloos te verbitteren door het invoeren van eene directe verteringsbelasting.

In het vertrouwen, dat het Bestuur zich in dit opzicht met de zienswijze van den Raad zal kunnen vereenigen, meenden de Afdeelingen bij de verdere behandeling van het onderhavig ontwerp, enkel met de op de benedenwindsche eilanden heerschende toestanden rekening te mogen houden — de overige deelen van de Kolonie buiten beschouwing latende."

De bewoners der Bovenwindsche eilanden kunnen dus voorloopig gerust zijn. De Koloniale Raad heeft duidelijk en klaar te kennen gegeven, dat hij niet genegen is zijn medewerking te verleenen om ook voor die eilanden de gebruiksbelasting in te voeren.

Hulde aan het billijkheidsgevoel van den Raad!

Volgen nu de verschillende grondslagen der gebruiksbelasting.

1. Huurwaarde.

„De belasting naar den grondslag huurwaarde is niet te verwarren met de bestaande grondbelasting; de laatste komt ten laste van den eigenaar, de eerste ten laste van den gebruiker der woning. Zij zijn ook van geheel verschillenden aard. De grondbelasting is eene zakelijke op brengstbelasting, die het vast goed op zichzelf in aanmerking neemt, onverschillig in wiens handen het zich bevindt; de gebruiksbelasting op de huurwaarde is een personeele verteringsbelasting, die rekening houdt met de persoonlijke omstandigheden des gebruikers. De grondbelasting wordt vastgesteld voor een zeker tijdvak naar een gemiddelde op brengst bij normaal gebruik, de gebruikbelasting wordt telken jare naar de werkelijke huurwaarde geheven"........, Wanneer eigenaar en gebruiker van een gebouwd perceel dezelf de persoon zijn, staat tegenover de gebruiksbelasting de ontworpen sterke vermindering der grondbelasting. Door de degressie en den aftrek wegens kinderen, enz zal het percentage van 6% in werkelijkheid meestal niet meer dan 3½ % zijn en voor logementen en winkels nog lager, zoodat dit reeds dadelijk wordt overtroffen door het voordeel, dat door de terstond in werking tredende verlaging der grondbelasting ontstaat; immers $^{35}/_{100} \times 16\frac{2}{3}\ \% = \pm 6\ \%$ en in den loop van drie jaren zal die verlaging klimmen tot de helft der thans bestaande grondbelasting of 8⅓ %".

„Van de gebruiksbelasting naar de huurwaarde is verder als geen gering voordeel te achten, dat daarin zal worden betaald door de vele vreemdelingen, die hier wonen en, evengoed als de burgers, bescherming van persoon en goederen genieten zonder thans noemenswaard in de kosten der koloniale huishouding bij te dragen."

De belasting naar den grondslag huurwaarde, wordt geheven wegens het gebruiken van in de Kolonie gelegen gebouwen met hunne aanhoorigheden. De belasting bedraagt jaarlijks zes ten honderd van de belastbare huurwaarde, verminderd volgens

Art. 14.

„De belastbare huurwaarde van elk perceel wordt voor de berekening der belasting verminderd:

op Curaçao met	f 52
op Aruba, St. Martin en Saba met	f 28
op Bonaire en St. Eustatius met	f 16

Het VOORLOOPIG VERSLAG vraagt den Gouverneur of onder de woorden „Gebruiken van gebouwen" verstaan moeten worden zoowel het voortdurend bewonen van, als het bij tusschenpoozen, telkens voor een paar dagen b. v., verblijf houden in een gebouw? De vraag werd gesteld met het oog op de woonhuizen, de z. g. heerenhuizen op de de meeste plantages op Curaçao, die, zonder in den eigenlijk zin van het woord bewoond te zijn, toch den eigenaar of beheerder der onderneming tot verblijf verstrekken gedurende de enkele dagen, dat hij voor het uitoefenen van toezicht op de plantage moet verblijven, en die daarom in den regel van eenig huisraad en slaapgelegenheid zijn voorzien.

Men vond het niet billijk zoodanig gebruik belastbaar te verklaren.

De meerderheid in den Raad wenschte in belastingvoet, vrijstelling en aftrek eenige wijzigingen aangebracht te zien en gaf in overweging de belasting niet te heffen, wanneer de huurwaarde niet meer bedraagt dan:

op Curaçao	f 120.
op Aruba	72.
op Bonaire	48.

de belastbare huurwaarde te verminderen:

op Curaçao met	f 100.
op Aruba met	52.
op Bonaire met	28.

en den belastingvoet te bepalen op 7 of 8 ten honderd."

2. Paarden.

Art. 17.

De belasting naar den grondslag paarden wordt geheven wegens het houden van paarden in de Kolonie.

Onder paarden zijn in alle bepalingen dezer verordening ook muildieren en muilezels te begrijpen.

Art. 21.

De belasting bedraagt jaarlijks:
voor een paard f 20;
voor twee paarden f 45;
benevens f 30 voor elk paard boven twee.

Het V. Verslag zag in de gevallen bij dit artikel voorzien ongaarne progressie toegepast. In verband met de prijzen der paarden is reeds f 20.— per paard laag geen matige belasting te noemen.

Art. 22.

Met afwijking van het vorige artikel bedraagt de belasting jaarlijks:

a. wegens de paarden, andere dan die in artikel 19 bedoeld, doorgaans en hoofdzakelijk gebezigd in het beroep of bedrijf van planter, practiseerenden genees-, heel- of verloskundige, veearts en geestelijke, voor elk paard f 10.

b. wegens de paarden, uitsluitend of hoofdzakelijk gebezigd voor de uitoefening van het bedrijf van rijtuigverhuurder, ondernemen van personenvervoer of verhuurder van rijpaarden en niet vallende onder artikel 18.

voor elk tiental paarden, een gedeelte van een tiental voor een tiental gerekend f 100.

Deze bepaling blijft buiten toepassing, wanneer in het bedrijf niet doorgaans minstens zes paarden gebezigd worden:

c wegens paarden, gehouden door paardenfokkers, die niet tevens een bedrijf, genoemd onder letter *b* uitoefenen,

voor elk tiental paarden, een gedeelte van een tiental voor een tiental gerekend f 20

Het V. Verslag vond de hier voorgestelde regeling te drukkend voor de stalhouders, wier bedrijf waarlijk niet tot de zeer winstgevende kan worden gerekend.

In overweging werd gegeven het hierbesproken onderdeel in dien zin te wijzigen, dat voor het eerste tiental paarden f 100.— en voor elk paard daarboven f 5.— zou moeten worden betaald.

Op ongeveer dezelfde gronden wenschte men het tweede lid van letter *c* van dit artikel te doen luiden „voor elk paard f 2.—".

3. Automobielen.

Daar er in de geheele Kolonie nog geen enkele automobiel gebruikt wordt zwijgt het Voorloopig Verslag daar over.

4. Rijwielen.

Art. 32.

De belasting bedraagt jaarlijks:
a. voor ieder motorrijwiel f 10;
b. wegens andere rijwielen;
voor ieder rijwiel ingericht voor één persoon f 5;
voor ieder rijwiel ingericht voor meer dan een persoon f 7.50.

Het V. V. vraagt hier alleen, hoe het Bestuur zich voorstelt contrôle uit te oefenen op het gebruik van rijwielen en raadt tot gemakkelijke contrôle daarvan aan in de Verordening op te nemen de verplichting dat ieder rijwiel een goed zichtbaar nummer moet voeren.

5. Piano's.

Art. 37.

De belasting bedraagt jaarlijks voor iedere piano f 10.

Art. 38.

Met afwijking van het vorige artikel bedraagt de belasting jaarlijks wegens piano's, die gehouden worden om onderricht in het pianospelen te geven door personen, die daarvan hun bedrijf maken, voor iedere piano f 5.

Van dezen grondslag zegt het Voorloopig Verslag:

„§ 3. Kon men zich in het algemeen met de beginselen der ontworpen gebruiksbelasting, gelijk ook met de meeste der gekozen grondslagen vereenigen — tegen den grondslag piano's hadden vele leden overwegende bezwaren.

Maar al te vaak toch — zoo betoogden zij — is in de Kolonie een piano wel verre van een bewijs van gegoedheid, slechts een droevige herinnering aan betere tijden, aan verv logen weelde.

En dan, hoevelen zijn er ook nog niet, die zich met de grootste opofferingen, uit de tweede, soms uit de derde hand een oude piano aanschaffen, om op goedkoope wijze wat vroolijkheid in huis te brengen. De belasting zou in de meeste gevallen zeer onbillijk drukken.

Eenige van bovenbedoelde leden gevoelden meer sympathie voor eene belasting naar het meubilair. Het geheele meubilair toch was, volgens hen, een veel bruikbaarder maatstaf van vertering dan een enkel, willekeurig stuk daaruit. Zou het niet mogelijk zijn — zoo vroegen deze leden — de belasting op piano's te vervangen door een hoogst eenvoudig opgezette belasting op het meubilair?

Andere leden zagen echter liever uit de belasting naar den grondslag huurwaarde eenig equivalent geput voor de door de meerderheid uit de Afdeelingen gewraakte belasting op piano's.

Zij meenden dat de belastingvoet naar den grondslag huurwaarde veilig — vooral met het oog op de verlaging der grondbelasting — eenigszins verhoogd kon worden, mits dan ook het bedrag van vrijstelling en aftrek, als bedoeld in artt. 12 en 14 gelijkelijk werd verhoogd.

Een zoodanige verhooging van belastingvoet, vrijstelling en aftrek, zou in de eerste plaats het beginsel van druk naar draagkracht beter tot zijn recht doen komen en in de tweede plaats veel administratieven omslag, in vele gevallen slechts uitloopende op afschrijving van tal van oninbare posten, voorkomen.

Weer andere leden achtten het gebruik van electrisch licht voor Curaçao een bij uitstek geschikte maat-

staf van vertering. Deze leden bevalen het denkbeeld van belasting naar dezen grondslag in de ernstige overweging van het Bestuur aan.

6. Orgels.

Voor ieder draaiorgel bedraagt de belasting jaarlijks f 5. Hierop verklaren de Afdeelingen:

Art. 42. Waar draaiorgels uitsluitend bij danspartijen en andere vermakelijkheden gebruikt worden en alzoo een zeer bruikbaren maatstaf van vertering opleveren; waar zij bovendien alleen tot overlast en hinder voor de rustige burgers strekken, achtten vele leden het gewenscht den bij dit artikel voorgestelden belastingvoet minstens te verdubbelen."

Dat dit Voorloopig Verslag onze volle sympathie geniet, behoeven wij zeker wel niet te zeggen. De wijzigingen door de meerderheid voorgesteld zijn geheel en al overeenkomstig het verlangen der bevolking.

Concessie en Huurcontract

OP ARUBA.

II.

Volgens de Curaçaosche Verordeningen en Koninklijke Besluiten bezit het woord CONCESSIE een geheel andere beteekenis, dan die, welke de Gouverneur er aan geeft.

Juridisch, volgens Curaçaosch rechtsbegrip, beteekenen *gronden in concessie* GRONDEN IN ALLODIALEN EIGENDOM. Volgens den Gouverneur zijn de EIGENAREN van concessiegronden slechts VERGUNNINGHOUDERS, *besitters* ter bede. *Concessie* wordt door ZHEG. gelijk gesteld met *vergunning*, welke het Gouvernement elk oogenblik kan intrekken.

Vreemd, dat de Gouverneur, tot staving van zijn beweren zich o. a. beroept op P. B. 1867, N°. 4: Verordening op de uitgifte in eigendom of pacht van publieke gronden in de Kolonie Curaçao."

In deze Verordening wordt geen verschil gemaakt tusschen Concessie en Eigendom.

Terwijl in den aanhef wordt gezegd dat de Verordening handelt over twee zaken uitgifte in Eigendom of Pacht, wordt in het lichaam der Verordening steeds gesproken van afstand in EIGENDOM, CONCESSIE, HUUR OF ERFPACHT, alsof met de twee eersten het eerste begrip (*Eigendom*) en met de twee laatsten het tweede begrip (*Pacht*) bedoeld wordt. Men oordeele:

Art. 1.

„Tot het doen van afstand in *eigendom, concessie, huur of erfpacht* van domaniale gronden is alleen de Gouverneur bevoegd.
Daar waar afstand van domein in strijd kan zijn met verkregen regten van de eigenaren der aangrenzende gronden, worden dezen gehoord en moet op hunne belangen gelet worden.
Indien een der eigenaren van gronden beswaar heeft tegen den afstand van domeingrond, levert hij schriftelijk de redenen van beswaar aan den Gouverneur in. In dit geval kan de afstand niet geschieden, dan na verhoor van den Raad van bestuur en bij een met redenen omkleed besluit "

In het adres van den Heer JOHN GODDEN, die zich ook op deze Verordening beriep lezen wij:

„Het tweede en het derde lid van art. 1 is een bewijs te meer dat de wetgever van 1867 evenals de ontwerpers van de vroeger aangehaalde Publicatiëen en Ministerieele aanschrijvingen met *eigenaren* ook eigenaren van geconcessioneerde gronden bedoelt, immers, anders zou toch in strijd met de verkregen regten van de eigenaren dier gronden afstand der aangrenzende gronden kunnen geschieden, en dat zou eene onbillijkheid en inconsekwentie zijn, die bij den wetgever niet verondersteld mogen worden."

Art. 2.

„Onder afstand van gronden wordt niet begrepen de bevoegdheid om mijnen en groeven...... aan te leggen, zullende geen eigenaar van gronden daartoe bevoegd zijn, dan na verkregen vergunning van het bestuur." etc.

„Art. 2 spreekt wederom alleen van eigenaar, en zoo met dat woord de eigenaar bij Concessie is uitgesloten, dan zou men tot de ongerijmde gevolgtrekking komen, dat deze laatste meerdere regten zou hebben dan de gewone eigenaar, want met het oog op het eerste lid van art. 1 moet toch door de woorden „afstand van gronden," waarvan art. 2 gewag maakt, zoowel de afstand in eigendom als in concessie verstaan worden.

Men zou welligt hiertegen willen opmerken, dat volgens deze redenering de erfpachters of huurders *die* meerdere regten zouden hebben, maar dit is niet juist, want bij de algemeene Wetgeving wordt bepaald waartoe erfpachters gerechtigd zijn en waartoe niet. (zie art. 760, Burgel. Wetb.) en wat huurders aangaat, omschrijft art. 5 der verordening hunne regten en de beperking dier regten.

Dat met „afstand in Concessie" nooit ofte nimmer een tijdelijke afstand bedoeld werd — of kon worden — moet worden opgemaakt *in de eerste plaats* uit den inhoud der Concessiebrieven, die met geen enkel woord van eenigen termijn melding maken; *tweedens* uit de omstandigheid dat uit de primitieve Concessiebrieven blijkt, dat met afstand in Concessie, afstand in eigendom bedoeld wordt, en *derdens* uit het feit dat de verordening van 1867, waarvan ten deze sprake is, van een termijn van *verhuring* gewag maakt en omtrent eenen termijn van *afstand in Concessie* teregt het stilzwijgen bewaart.

(Hier doelt adressant op het tweede lid van Art. 5 luidende: De termijn van verhuring zal ten langste den tijd van 20 jaren bedragen.")

Art. 7 bevestigt deze zienswijze:

„Niet naleving van de in deze verordening, of bij deswegens aangegane overeenkomst bepaalde voorwaarden, geeft nadat de wederpartij in gebreke is gesteld, aan het Gouvernement grond de vernietiging van de Overeenkomst te eischen."

Dus alléén door de bepalingen van de onderwerpelijke verordening niet na te leven, zou het Gouvernement, nadat de wederpartij in gebreke is gesteld, de vernietiging van de overeenkomst kunnen eischen: *niet zelf uitspreken*, (NIET ELK OOGENBLIK INTREKKEN,) maar daartoe een regtsactie instellen; en waar is de regter, die, wanneer alle bepalingen behoorlijk zijn nageleefd, zonder dat eenige in-gebreke-stelling heeft kunnen plaats hebben, den eigenaar den in Concessie afgestanen grond zal ontnemen omdat het belang der Koloniale kas dit medebrengt? — Neen! — zoolang de voorwaarden bij de [illegible] gestelde behoorlijk worden nagekomen, kan er geen sprake zijn van het ontnemen der eens geschonken gronden, van het vernietigen der bestaande overeenkomst."

De Gouverneur zelf beroept zich op P. B. A. 1867, N°. 4. De Verordening waaruit boven bewezen werd, dat de houders van Concessiegronden, in beperkten zin werkelijk EIGENAREN zijn dier gronden, is dus ook thans nog van kracht. Die Verordening zegt in art. 7, dat het Gouvernement die concessie niet elk oogenblik kan intrekken, zooals de Gouverneur beweert, maar slechts, als bewezen is, dat de concessiehouder in gebreke is gebleven de in de concessie gestelde voorwaarden en bepalingen na te komen kan het Gouvernement bij den rechter aanvragen de concessie te vernietigen.

Tot op den dag van heden werden de concessiehouders door het tegenwoordige Bestuur als eigenaren dier gronden beschouwd.

Wanneer concessiegronden bij erflating op anderen overgingen moest daarvoor SUCCESSIERECHT worden betaald.

Wegens wanbetaling der grondbelasting van concessiegronden, werd de concessiehouder niet eenvoudig, even als de *huurder* van domaniale gronden, van die gronden afgezet en het contract verbroken, maar de *gerechtelijke uitwinning* werd toegepast, zijn gronden werden ten overstaan van den Kantonrechter publiek verkocht.

Eindelijk kan een concessiehouder hypotheken nemen op zijn gronden en werden deze hypotheken behoorlijk bij den Hypotheekbewaarder in het Gouvernementsregister ingeschreven. Een eenvoudig huurder van gronden kan dit niet.

Al deze feiten, die toch een ieder kent, schijnen desniettemin verborgen gebleven voor den Ontwerper der Reorganisatie van ons Belasting systeem.

Maar om dit bestaande systeem zakenkundig te reorganiseeren moet men het eerst door en door kennen.

En nu blijkt ten duidelijkste, dat zelfs heel gewone, dagelijks voorkomende feiten niet gekend werden. De Verordening van 1867, die wordt aangehaald, waarop de Gouverneur zich dus officieel beroept, bewijst juist, dat het Gouvernement NIET GERECHTIGD IS TE DOEN, WAT HET ZOU WILLEN

Zou die Verordening dus maar aangehaald wezen, zonder te zijn ingezien?

Waarom werd ook niet eerst deskundig advies ingewonnen, nu men, door droeve ondervinding herhaaldelijk geleerd, voor zich zelf de overtuiging moest bezitten niet op de hoogte te wezen van Curaçaosche toestanden?

Van het „voornemen om met degenen, die op Aruba en Bonaire gronden bij wijze van vergunning of concessie bezitten huurcontracten te sluiten", zal dus vooreerst wel niets komen. De Verordening van 1867 zegt uitdrukkelijk, dat de Gouverneur de noodige bevoegdheid om dit voornemen uit te voeren ten eenenmale mist. Concessie heeft hier niet de gewone beteekenis van vergunning, maar van afstand van gronden in allodialen eigendom. Allodiaal goed is, volgens VAN DALE, eigen—, vrij en onvervreemdbaar erfgoed.

EEN REDELIJKE KLACHT.

Op hetgeen *De Vrijmoedige* van 24 Oct. aangaande die quaestie schrijft, meenen wij nog het volgende te moeten antwoorden.

Wij geven toe, dat het juister was geweest, zoo wij, in plaats van te schrijven, dat men er ons een verwijt van maakte, dat wij het volk aanzetten om geen belasting te betalen hadden geschreven, dat men ons direct of indirect verweet het volk aan te zetten om zijn verplichtingen tegen het gouvernement niet na te komen.

Dit komt echter vrijwel op hetzelfde neer. Noch het een noch het ander wilden wij doen. En daar wij overtuigd zijn, dat wij er ons ook volstrekt niet aan hebben schuldig gemaakt, schreven wij, met recht, hoe het mogelijk was onze woorden zoo te verdraaien.

Wij ruien het volk volstrek niet op, maar wij deinzen er ook niet voor terug om, waar ons rechtvaardigheidsgevoel dit vordert, voor de belangen van het volk op te komen, en dan, al kan dit het Bestuur onaangenaam zijn — à qui la faute? — het kind bij den naam te noemen.

Het blijft volgens ons een onbillijkheid van de arme lui — want arm zijn ze, al hebben ze ook een paar geiten en een beetje dividivi — pachtsommen op te vorderen, die reeds *lang verjaard* zijn; ze aan te spreken voor schulden van 10 — 15 jaren her.

Men kan — wij durven het hier gerust neerschrijven — in Holland niet willen, dat zoo iets geschiedt.

Heeft men met *onwilligen* te doen, welnu, dan had het Bestuur veel vroeger reeds maatregelen moeten nemen om ze te dwingen, ten einde anderen tot een voorbeeld te strekken. Heeft men te doen met lui, die in de droge jaren *te arm* waren — wat heel dikwijls het geval zal zijn geweest — dan is het onmeedoogend om de pacht *10—15 jaren her* nu nog van hen in te vorderen.

Hoe de schrijver van het artikel in *De Vrijmoedige* „waarlijk niet kan inzien", dat er een hemelsbreed onderscheid bestaat tusschen het geregeld invorderen van verschuldigde pacht en het opeischen van achterstallige huur, die reeds lang verjaard is, is ons een raadsel. Ons dunkt, een kind moet dat onderscheid voelen.

En als er dan wordt gesproken van *een bijzondere mate van lankmoedigheid tegenover de betrokkenen* — die onder het tegenwoordig bestuur voor de oude schulden, dan toch al meer dan zes jaren heeft geduurd! — zouden wij woorden willen neerschrijven, die wij maar liever in de pen houden.

Wat de bewering aangaat, dat het grootste gedeelte van het in 1906 aan achterstallige huur geïnd bedrag verschuldigd was voor nog niet verjaarde pachtsommen, doet niets ter zake. Het is een feit, dat er, zooals uit het Koloniaal Verslag blijkt en ons ook persoonlijk bekend is, arme lui worden aangesproken voor huurgelden van 10 — 15 jaren her. En of dit nu voor een gezamenlijk bedrag van f 1000 of f5000 is, komt voor de appreciatie van dergelijke schuldvordering op hetzelfde neer.

Het Bestuur kan trachten haar handelwijze te verdedigen, haar rechtvaardigen kan 't niet. En men moet, volgens ons, al weinig gevoel van billijkheid bezitten, om ons schrijven te beschouwen, als het werk „van iemand die *gaarne* over iedere handeling van het Bestuur den staf breekt."

Dergelijke aantijgingen zullen ons echter niet weerhouden om te spreken daar, waar wij meenen verplicht te zijn zulke te doen.

Ingezonden Stukken.

Insecten van Curaçao.

Ondergeteekende tracht voor het Koloniaal- en Schoolmuseum alhier samen te stellen eene *Insectenverzameling*, speciaal van *Curaçaosche Insecten*. Het behoeft zeker geen nader betoog van hoeveel belang zulk eene verzameling kan zijn voor het onderwijs niet alleen, maar in 't bijzonder ook voor de *Curaçaosche cultures*, op welker resultaten inzonderheid vele insecten en hunne larven dikwijls zulk een grooten invloed uitoefenen. Immers eene gedetermineerde verzameling van voor landbouw en ooftteelt nuttige en schadelijke insecten kan heel dikwijls aanwijzigingen geven, waar men staat voor de vraag, aan welk insect de een of ander minder goede uitslag eener cultuur is te wijten en welk bestrijdingsmiddel kan worden toegepast.

Het is daarom dat onderget. het geëerde C. Publiek en den Curaçaoschen Planter in 't bijzonder vriendelijk uitnoodigt hem zooveel mogelijk te willen helpen bij het vormen van de bewuste verzameling, door hem in 't bezit te stellen van al het materiaal, dat men machtig kan worden, als Kevers, Larven, Vlinders, Rupsen, Poppen, Eieren van Rupsen, Spinnen. etc. en de verschillende planten of plantendeelen, waarop men de exemplaren heeft aangetroffen. Mogelijk te maken onkosten voor het overbrengen of iets dergelijks zullen gaarne worden vergoed.

Zeer gevoeglijk kan men gevonden exemplaren van bovengenoemde dieren tot de terhandstelling aan ondergeteekende bewaren in een of ander doos of flesch (fleschje) met wijden mond, die desverlangd gaarne door ondergeteekende worden verstrekt.

Na de ontvangst zal ondergeteekende zoo mogelijk den inzender den naam van het ingezondene mededeelen, en, waar men denkt, dat een insect of zijn larve of rups, etc. de oorzaak is van eene ziekte, zal hij zijn best doen meerdere gegevens dienaangaande op te sporen en te verstrekken.

Iedere inzending zal dankbaar worden aanvaard en vermeld.

October 1907.

G. B. DUSSEL.

Conservator v. h. Kol.— en Schoolmuseum, Curaçao.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Dinsdag a. s. 29 October zal het vijf en twintig jaar geleden zijn, dat de St. Jozefs-Gezellenvereeniging in de parochie van Pietermaai werd opgericht. Dien dag zal het zilveren jubilé echter niet gevierd worden. De Gezellen hebben den Stichter hunner Vereeniging, den Zeereerw. Pastoor JANSEN, uitgenoodigd, dat feest met hen te komen vieren. In de eerste helft van de volgende maand zullen de Gezellen eerst door een triduum worden voorbereid om daarna op plechtige wijze het feest kerkelijk te vieren en met een kleine feestuitvoering uiting te geven aan hunne vreugde en dankbaarheid.

Wij meenen echter reeds nu den wakkeren Gezellen van St. Jozef en hun ijverigen Directeur, den Weleerw. Pater P. POIESZ van harte onze gelukwenschen te moeten aanbieden, en hopen, dat de St. Jozefs-Gezellenvereeniging steeds blijve groeien en bloeien en zich immer meer krachtig ontwikkelen.

Den stichter der Vereeniging, den Zeereerw. Pastoor JANSEN, onze hulde! Moge Hij zijn Vereeniging op haar zilveren feest nog met evenveel levenslust en kracht bevinden, als toen Hij haar stichtte op den 29sten

October 1882. Pastoor JANSEN is de baanbreker geweest voor het Katholieke Vereenigingsleven in onze Curaçaosche Missie.

Het strekt ZEerw tot geen geringen lof, dat een zijner eerste werken in onze Missie is geweest de oprichting der St. Jozefs-Gezellenvereeniging.

De Reus.

De Zaakgelastigde van Nederland te Caracas, de Heer DE REUS is gedurende de weinige dagen, dat Z. H. E. G. binnen onze Kolonie vertoefde het voorwerp geweest van verschillende attenties, waardoor Z.H.E.G. op de duidelijkste wijze getoond werd, hoe hoogelijk men het hier appreciëert, wat Hij voor Curaçao's handel en scheepvaart gedaan heeft. Hadden al deze betuigingen van dankbaarheid en vereering een meer particulier karakter, Donderdagavond kregen zij, wij zouden haast zeggen, een nationaal karakter. In de keurig versierde, schitterend verlichte zaal van het *Hotel Americano* werd den Heer DE REUS een feestmaal aangeboden door den Handelsstand van Curaçao.

De Heer Gouverneur der Kolonie, de Procureur-Generaal, de Commandanten van zee- en landmacht, de Heeren Consuls van Venezuela en Columbia, en de Administrateur van Financiën waren uitgenoodigd bij dat diner tegenwoordig te willen zijn, aan welk verzoek gaarne werd voldaan.

De militaire kapel was opgesteld in de kiosk, schuin voor het Hotel.

Om acht uren klonk plechtig de indrukwekkende melodie van het „Wilhelmus" en kondigde de komst aan van den Gouverneur, die vergezeld was van zijn militairen adjudant. Nu nam het feest een aanvang om eerst zeer laat te eindigen. De hartelijkste, meest opgewekte stemming bleef voordurend aan tafel heerschen. Aan de speeches scheen geen einde te zullen komen. Zonder ophouden hoorde het volk, dat in groote massa op het Molenplein was samengestroomd, het geestdriftig Bravo-geroep, of een krachtig applaus. Het was voor den Heer DE REUS een ware feestavond, een feestavond ook voor Curaçao dat op zulk een schitterende wijze uiting gaf aan zijne blijdschap over de vriendschappelijke verstandhouding waarin wij weer met Venezuela en Columbia leven. Nadat, nu vier jaar geleden, zooals aan tafel werd herinnerd, de toestand uiterst gespannen was geworden, hebben wij thans alle redenen ons te verheugen en te hopen, dat de vriendschapsbetrekkingen met onze naburen steeds zoo uitstekend mogen blijven, als zij op dit oogenblik zijn.

Aan den Heer DE REUS alle eer den toestand te hebben gewijzigd en de vriendschap weder mogelijk te hebben gemaakt.

De officieele speeches werden gehouden door den Gouverneur der Kolonie, die een heildronk instelde op H. M. de Koningin der Nederlanden, en op de Presidenten van Venezuela en Columbia.

Namens den Handelstand van Curaçao werd den Heer DE REUS dank gebracht door den Voorzitter van de Kamers van Koophandel en Nijverheid en zijn gezondheid gedronken.

Om niemand te vergeten, moeten wij ons wel bepalen tot deze twee officieele toasten, ofschoon nog bizonder vermelding verdient, dat de Kapitein ter zee en Commandant van H. M. *Gelderland*, Baron VAN ASBECK op welsprekende wijze hulde bracht aan de groote welwillendheid van Generaal CASTRO, President der Vereenigde Staten van Venezuela, en den Heer DE VRIES verzocht zijn woorden in het spaansch te vertolken.

Van harte sluit heel Curaçao zich aan bij de vele vurige wenschen voor den bloei en het welvaren van Venezuela, zoo herhaaldelijk op dien feestavond geuit.

✠ Dr. Elias Araujo.

Ofschoon het onze gewoonte niet is melding te maken van het overlijden van niet-officieele personen, meenen wij thans, een uitzondering te mogen toelaten.

De eerbiedwaardige grijsaard, Dr. ELIAS ARAUJO verdient ten volle gehuldigd te worden om zijn oprecht, katholiek leven. Menigeen heeft het getroffen, dat hij steeds, ofschoon slechts met de grootste inspanning kunnende gaan, iederen Zondag zijn Godsdienstplichten zoo trouw vervulde, jongeren ten voorbeeld. Zooveel in zijn vermogen was steunde hij immer de Katholieke installingen, terwijl door zijn bemoeiingen het Pensionaat „Welgelegen" en het College „Santo Tomas" meer en meer bekend werden in Venezuela, zijn geboorteland.

Dr. ELIAS ARAUJO daalt ten grave door een ieder gerespecteerd, door velen betreurd. Na Maandag door een lichte beroerte getroffen te zijn, scheen zijn hooge ouderdom zoodanig geknakt te wezen, dat hij Donderdagavond de H. H. Troostmiddelen der Kerk moest ontvangen. Kalm en zacht overleed bij Vrijdagmorgen en werd heden onder algemeene deelneming grafwaarst gedragen. Hij ruste en vrede.

Havennieuws.

Gisterenmorgen liep het Italiaansche oorlogschip *Etruria* onze haven weder binnen.

De Engelsche *Indefatigable* schijnt fatigable geworden te zijn; kwam ten minste tot onzverre niet opdagen, ofschoon haar komst reeds lang geleden werd aangekondigd.

Militair Tehuis.

Donderdag tegen den avond had er op het terrein van het Tehuis een tooneeluitvoering plaats in de open lucht voor de kinderen van militairen en onderofficieren. De kleintjes hadden erg veel pret. De militaire muziek verhoogde de stemming.

Regenval.

Gedurende de maand September

		mM.
Fort Amsterdam		19.2
Plantage	Savonet	16.5
„	Knip	21.
„	Klein Sta. Martha	9,3
„	Siberie	11.
„	Cas Chikitoe	11,5
„	Gr. St. Joris	6,8
„	Fuik	2.8
„	Sta. Rosa	16.7
„	Beekenburg	13,5
„	Noordkant	11,5

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Matilde Begiler, Jorge G. Bluhm, Donociano Canizaldo, Josefina Henriquez, Vda. Coquet, Frederiko Daniel, Nolfri Vihini laitous, Poneg, Dorita de Baustin, Marina Mosintan de Sillié, Alviar Henriquez, Pedrito La Costa Gomez, Hans Polies, Rathkamp & Co., B. Schoop, M. Zamendi.

Aangeteekende stukken: Perginos.

Drukwerken: Ancha, Empleados del Diario „Le bulletin du cable", W. H. Evertsz, L. B. Forbes, Julian Vera Leon, Colonel I. Prince (2).

Drukwerken zonder adres: 2 ex. Boletin Eclesiastico, 1 ex. Jarabe Rami.

Niet voor verzending vatbaar: 1 dw. geadresseerd aan N. H. Henriquez, Hoofd van de elementair school op Aruba.

Vreemdelingen over Curaçao.

Fragment van een brief van een der officieren van het Noorweegsch slagschip „Harald Haarfagre".

(Vertaald uit de „Norske Aftenposten" van den 12den September l.l.)

„Van Cartagena zetten wij koers naar Curaçao, om kolen te laden. Daar werd ons te Willemstad, Curaçao's hoofdstad, een allervriendelijkste en hartelijkste receptie voorbereid. Sinds wij Havanna verlieten, was het de eerste keer, dat de bemanning vergunning kreeg om aan wal te gaan.

Onze consul op dit eiland is de zeer gastvrije Heer LEYBA, een van Curaçao's meest welgezeten burgers, door wiens toedoen ons uiterst aangename oogenblikken werden bezorgd.

Niettegenstaande het heerlijk verblijf te Curaçao, zetten wij met vreugde de reis voort naar het Zuiden, naar het land van Generaal CASTRO, alwaar wij wisten, dat wij niet aan wal zouden mogen gaan; maar alwaar wij na ruim twee maanden geen brieven van familiebetrekkingen of kennissen te hebben gekregen, eindelijk eens iets zouden hooren van degenen die ons zoo lief zijn; aldaar wachtte ons, n. l. correspondentie uit het vaderland."

* *
*

In de *N. Rott. C.* komt een Correspondentie voor getiteld: Met de torpedobooten naar Oost-Indië. De correspondent beschrijft Sevilla o. a.

„Nauw zijn de straten, althans in de binnenstad, zoodat zelfs in de zeer voorname geen twee rijtuigen elkander zouden kunnen passeeren, terwijl één enkele tram het verkeer van andere voertuigen op enkele punten geheel belet.

Deze tram, die een zeer uitgebreid net heeft door de stad, loopt op ongewoon smal spoor, geheel passend bij de miniatuur-wagentjes die een mager figuur zouden maken naast onze mooie moderne rijtuigen in Amsterdam, den Haag of Rotterdam. (Nu komt het!) *Zij deden mij denken aan een van een* ELECTROMOTOR *voorziene* EZELTRAM *uit Curaçao!"*

Inlichtingen op het adres van den ziekenvader en spijsmeester in het militair hospitaal op Curaçao, P. A. Rigaud omtrent zijn gemis aan vooruitzichten op pensioen.

Hetgeen adressant mededeelt omtrent zijn gemis aan vooruitzichten op pensioen — zegt de minister van koloniën — is juist. De ziekenvader en spijsmeester van het militair hospitaal wordt betaald ten laste van de Staatsbegrooting, doch valt niet onder eenige pensioensverordening.

Daar het niet aanging voor adressant eene speciale pensioens-verordening in het leven te roepen, kon aan zijn wensch om aanspraak op pensioen te krijgen alleen voldaan worden door hem in een militaire positie te brengen en dan als militair te belasten met de functiën van ziekenvader en spijsmeester in het militair hospitaal. Dit nu is geschied.

Ingezonden Mededeelingen.

"Cuidado con las Medicinas Perniciosas"

Los médicos condenan unanimemente el uso de las emulsiones que contienen Creosota ó Guayacol. Es bien sabido que estas sustancias cuando se toman mezcladas con el Aceite de Higado de Bacalao irritan el estómago y los reñones, entorpecen la buena nutrición y por las frecuentes evacuaciones que causan, producen el rápido aniquilamiento de los enfermos.

El Dr. Parsons, un distinguido especialista de la Ciudad de México,

dice á este respecto: "Refiriéndome al valor germicida de la Creosota, cuando se le administra á enfermos tuberculosos, incorporada á preparaciones de Aceite de Higado de Bacalao, declaro: que los experimentos químicos y la observación cuidadosa de un gran número de casos, han demostrado que cualquiera que sean los resultados benéficos que los enfermos puedan recibir del uso de la Creosota y otras sustancias irritantes, estos resultados los nulifican los efectos perniciosos que ejercen tales drogas en el estómago.

Es un hecho bien conocido que la asimilación fácil y completa de los alimentos es de la mayor importancia en el tratamiento de las enfermedades que se caracterizan por desnutrición y de las cuales es tipo la Tuberculosis. Se sabe tambien que el Aceite de Higado de Bacalao, perfectamente emulsionado, es uno de los mejores reconstituyentes. Por eso es que los más distinguidos especialistas prescriben hoy las emulsiones de Aceite de Hígado de Bacalao que no contienen Creosota ú otras sustancias irritantes, que ocasionan el desórden de las funciones digestivas.

De las diferentes preparaciones de Aceite de Higado de Bacalao, yo prefiero la Emulsión de Scott que fabrican los Sres. Scott & Bowne de Nueva York."

Advertentien.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO